

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1901 - Η Αυστραλία ανοίγει το πρώτο της κοινοβούλιο στη Μελβούρνη.

1927 - Το Αυστραλιανό Κοινοβούλιο συνεδριάζει για πρώτη φορά στην Καμπέρα.

1936 - Η Ιταλία προσαρτά επίσημα την Αιθιοπία μετά την κατάληψη της πρωτεύουσας, Αντίς Αμπέμπα, στις 5 Μαΐου.

1936 - Η χωροφυλακή διαλύει βίαια συγκέντρωση καπνεργατών και άλλων εργαζομένων στη Θεσσαλονίκη. Τραγικός απολογισμός 12 νεκροί και πάνω από 280 τραυματίες.

1950 - Ο Ρομπέρ Σουμάν παρουσιάζει την πρότασή του για τη δημιουργία μίας οργανωμένης Ευρώπης, η οποία σύμφωνα με τον ίδιο είναι απαραίτητη για τη διατήρηση ειρηνικών σχέσεων.

1955 - Η Δυτ. Γερμανία γίνεται μέλος του ΝΑΤΟ.

1960 - Η Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων των Η.Π.Α. ανακοινώνει για πρώτη φορά την έγκριση της διάθεσης αντισυλληπτικού δισκίου.

1961 - Την επιστροφή των Ελγινείων μαρμάρων του Παρθενώνα στην Ελλάδα, ως ένδειξη καλής θέλησης μετά την επίλυση του Κυπριακού, προτείνει ο Άγγλος βουλευτής Φίλιπ Νόελ-Μπέικερ.

1967 - Χούντα των Συνταγματαρχών: το υπουργικό συμβούλιο αποφασίζει την άρση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, το διορισμό αριστίνδην Ιεράς Συνόδου και την εκπόνηση νέου Συντάγματος από εικοσαμελή επιτροπή.

1967 - Συνάντηση του αντιπροέδρου της χούντας στρατηγού Γρηγόριου Σπαντιδάκη με τον Αμερικανό υπουργό άμυνας Ρόμπερτ Μακνάρμαρ στο περιθώριο της συνόδου του ΝΑΤΟ, στο Παρίσι.

1967 - Με κοινή απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Στυλιανού Παττακού, και Δημοσίας Τάξης, Παύλου Τοτόμη, απαγορεύεται η είσοδος στην Ελλάδα «παντός ρυπαρού και ρακένδυτου ή φέροντος γενειάδα ή μακράν κόμη» τουρίστα.

1968 - Δολοφονείται από όργανα της ασφάλειας που τον συνέλαβαν στην Λεπτοκαρυά Πιερίας ο πρώην βουλευτής της Ε.Δ.Α. και στέλεχος του Κ.Κ.Ε. Γιώργος Τσαρουχάς. Επισήμως, ο θάνατός του αποδίδεται σε έμφραγμα.

1980 - Ο Γεώργιος Ράλλης γίνεται πρωθυπουργός της Ελληνικής Δημοκρατίας.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1976 - Χρίστος Μαραγκός, ποδοσφαιριστής

1981 - Ευάγγ. Τσιώλης, ποδοσφαιριστής

ΘΑΝΑΤΟΙ

1907 - Φίλιππος Βάρβογλης, πολιτικός

1944 - Χρήστος Χωμενίδης, αντιστασιακός

1968 - Γιώργος Τσαρουχάς, πολιτικός

1978 - Άλντο Μόρο, Ιταλός πολιτικός

1980 - Αλέξανδρος Εμπειρικός - Κουμουνδούρος, Έλληνας πολιτικός

1986 - Δημήτριος Κωτσάκης, αστρονόμος και συγγραφέας

2001 - Νίκος Σαμπών, πολιτικός

2009 - Ευγένιος Σπαθάρης, Έλληνας καλλιτέχνης του θεάτρου σκιών

2009 - Θόδωρος Ξεάρχος, ηθοποιός και συγγραφέας

2009 - Γιώργος Ρουσόπουλος, Έλληνας ποδοσφαιριστής και προπονητής

Η απεργία των καπνεργατών πνίγεται στο αίμα

Στις 9 Μαΐου του 1936 η χωροφυλακή διαλύει βίαια συγκέντρωση καπνεργατών στη Θεσσαλονίκη. Έντεκα άνθρωποι σκοτώνονται ενώ πολύ μεγάλος είναι ο αριθμός των τραυματιών. Ο Γιάννης Ρίτσος γράφει το ποίημα «Επιτάφιος» εμπνευσμένος από τα τραγικά γεγονότα, το οποίο μελοποιήθηκε από το Μίκη Θεοδωράκη. Λίγους μήνες αργότερα, τον Αύγουστο του 1936 επιβάλλεται η δικτατορία Μεταξά.

Από τον Απρίλιο του 1936 την Ελλάδα σαρώνει ένα μεγαλειώδες απεργιακό κύμα με κέντρο τη Θεσσαλονίκη και τους καπνεργάτες, που αποτελούν το πιο οργανωμένο κίνημα της εποχής. Η εξέγερση των εργατών στη Θεσσαλονίκη επεκτείνεται σε πολλές άλλες ελληνικές πόλεις, αποτελώντας έναν από τους βασικότερους σταθμούς στο ελληνικό εργατικό κίνημα.

Την εποχή της εργατικής εξέγερσης, είχε προηγηθεί η οικονομική ύφεση προερχόμενη από το κραχ του 1929 στην παγκόσμια οικονομία και η συνακόλουθη πτώχευση του 1932. Όμως δεν ήταν μόνον αυτό το οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο. Πριν από την κρίση, στην Ελλάδα είχε ήδη αποτύχει οικτρά η Μεγάλη Ιδέα του Βενιζέλου. Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, δεν υπήρχε πια η Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών. Επιπλέον, οι πρόσφυγες που είχαν έρθει στη χώρα είχαν δώσει μιας πρώτης τάξεως δικαιολογία σε εργοδότες να μειώσουν τα μεροκάματα. Άλλη μια δικαιολογία για τους εργοδότες, ώστε να μειώσουν τις αμοιβές ήταν ενδεχομένως και η παγκόσμια οικονομική κρίση της εποχής (1929-1932). Οι αμοιβές των 48.000 περίπου καπνεργατών έπεσαν από τις 135-150 δραχμές στις 75 δραχμές. Μάλιστα, πολλοί αναγκάζονταν να δουλεύουν δωρεάν μόνον για τα ένοσή τους.

Με βασικό, λοιπόν, αίτημα την αύξηση των κουρεμένων ημερομισθίων τους, στα τέλη Απριλίου του 1936 λαμβάνει χώρα στη Θεσσαλονίκη το πρώτο καπνεργατικό συνέδριο. Εκεί αποφασίζεται απεργία για τις 29 του μήνα. Αξίζει να σημειωθεί εδώ, πώς ανάμεσα στα εκατοντάδες εργατικά σωματεία που υπήρχαν στη Θεσσαλονίκη στα χρόνια αυτά -σύμφωνα με το «Παλίμψηστο του αίματος» του Γιώργου Αναστασιάδη, καθηγητή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης- υπήρχε η Εθνική Ένωση «Ελλάς» (ΕΕΕ), με ιδιαίτερα αρνητικό ρόλο, ήταν δε και αντισημιτική.

Στις 6 Μαΐου, όπως αναφέρεται στα «Νέα», μέλη της ΕΕΕ πυροβολούν εναντίον απεργών τσαγκαράδων στην Πλατεία Βλάβη και η έφιππη αστυνομία, απ' την άλλη, συγκρούεται με ομάδες απεργών.

Στις 8 Μαΐου η πόλη έχει μετατραπεί πλέον σε πεδίο μάχης με 70 περίπου τραυματίες απεργούς.

Στις 9 Μαΐου η απεργία είναι κάτι παραπάνω από γενική. Συμμετέχουν σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι. Στις 10:30 το πρωί στη διασταύρωση των οδών Βενιζέλου και Εγνατίας πέφτει νεκρός ο νεαρός αυτοκινητιστής Τάσος Τούσης. Είναι ο πρώτος νεκρός ενώ ακολουθούν και άλλοι στη συνέχεια. Ο θρήνος της μητέρας του πάνω στο πώμα του γιου της, που καταγράφηκε φωτογραφικά ενέπνευσε το Γιάννη Ρίτσο στον «Επιτάφιο».

Την επόμενη ημέρα, η κηδεία των θυμάτων είναι πραγματικός λαϊκός ξεσηκωμός. Στο νεκροταφείο συγκεντρώνονται περίπου 150.000 άνθρωποι. Στις 11 Μαΐου κηρύσσονται απεργίες διαμαρτυρίας σε πολλές πόλεις της χώρας και στις 13 Μαΐου πανελλαδική απεργία.